

NIEUWSBRIEF

Erfgoedplatform Gemeente Heumen

Platformvergadering op 4 februari

De algemene vergadering wordt gehouden in het Verenigingsgebouw van Overasselt op 4 februari om 20:00 uur.

Agenda:

1. Opening en mededelingen
2. Afspraken bijeenkomst 18 juni 2012
3. Conceptreglement
4. Gemeentelijk beleid en startsubsidie
5. Werkgroepen Groen en Rood
6. Nieuwe werkgroepen
7. OMD 2012, OMD 2013 en erfgoeddag 2013
8. Betrokkenheid aangesloten erfgoedinstanties
9. Erfgoedoverleg Maas en Waal: Land van de Heerlijkheden
10. Maas en Waal CultuurExpress
11. Rondvraag en sluiting

Toelichtingen bij deze agenda staan in deze nieuwsbrief.

Verslag algemene vergadering 18 juni

1. Opening

Ben Boersema heet iedereen welkom, in het bijzonder Willeke Geulen van de Maas en Waal Cultuur Express. Zij zal later (bij punt 10) nog aan het woord komen.

Afzeggingen: Jan Willemsen van de Stichting Menno van Coehoorn, Jan Paul Bevoort van Bos en Kuil en Jacques Pouwels van de Stichting Heemkunde Malden.

Vanavond vindt ook het arenadebat over de structuurvisie van de gemeente Heumen plaats. Jan Paul Bevoort van Bos en Kuil vertegenwoordigt ons platform daar.

Voor uitgebreide informatie over de agenda van deze vergadering wordt tevens verwezen naar Nieuwsbrief 8.

2. Afspraken algemene vergadering 24 november 2011

- Theo Noy zoekt nog een vertegenwoordiger van de Gilden en de Wijk- en dorpsraden voor het coördinatieteam. Wij wachten dat verder af.
- Informatie en illustraties voor de website: hernieuwd beroep op allen.
- Concept-reglement opstellen; komt terug onder punt 5. Steeds meer aanvragen, ook van particulieren. Wij moeten nu vaststellen hoe ons platform wil werken.

3. Uitbreiding Coördinatieteam

Zie voor samenstelling Nieuwsbrief nr. 8.

Voorstel Anneke Meijssen en Petra Thijsen op te nemen als vaste leden. Zij zijn zeer actief in de werkgroepen en weten dus goed wat er dagelijks speelt.

Nadat nog eens benadrukt wordt dat het Erfgoedplatform een open bestuursstructuur nastreeft, gaat de vergadering akkoord met de uitbreiding van het coördinatieteam.

4. Werkgroepen

Om de inventarisatie van het erfgoed goed te organiseren zijn werkgroepen ingesteld. De Werkgroep Rood Erfgoed bestaat uit Petra Thijsen, Ben Boersema, Geert Oldenmenger, Ben Arts, Piet van Casteren en George Derks. De Werkgroep Groen Erfgoed bestaat uit Anneke Meijssen, Harrie Joosten, Cees Elsten en Jan Paul Bevoort. Petra Thijsen (Rood) en Anneke Meijssen (Groen) geven informatie over werkwijze en stand van zaken.

De inventarisatie van rood en groen erfgoed in de kern Nederasselt is klaar. Momenteel wordt gewerkt aan de kernen Overasselt en Heumen¹. In een latere fase komen Malden en het buitengebied aan de beurt. De inventarisaties maken deel uit van de actualisatie van de betreffende bestemmingsplannen waarin voor het eerst aandacht wordt gegeven aan erfgoed. De inventarisaties worden vervolgens gebruikt voor het erfgoedbeleidsplan.

5. Concept-reglement

Er moet verder worden nagedacht over de behoefte aan statuten en een huishoudelijk reglement (HR). Aan de hand van voorbeelden van HRs van erfgoedinstanties in de regio wordt een HR voor het Platform opgesteld. We streven er naar om dit in de najaarsbijeenkomst vast te stellen. Vanuit de vergadering melden zich geen vrijwilligers voor deze opdracht.

6. Gemeentelijk erfgoedbeleid

Dit najaar bespreekt de Gemeenteraad een erfgoednotitie en neemt besluiten over de richting van het toekomstige erfgoedbeleid dat wordt vastgelegd in een erfgoednota die in 2013 klaar zal zijn.

Over de bekostiging van het erfgoedbeleid hebben B&W een voorstel gedaan aan de Gemeenteraad dat op 27 juni wordt behandeld. B&W stellen voor een Landschapsfonds in te stellen waaruit projecten die verband houden met landschap, waaronder erfgoed, bekostigd kunnen worden. Het fonds zal worden gevuld met de opbrengst van de verkoop van gemeentelijke pachtgronden.

Ben Boersema zal namens het Platform inspreken in de Raadsvergadering en een pleidooi houden voor een actief erfgoedbeleid met de nodige geldmiddelen.

De aanwezige verenigingen wordt gevraagd om alle politieke kanalen te gebruiken om dit doel te realiseren.

7. Gemeentelijk subsidie- en activiteitenplan (Ben)

Alleen eenmalige startsubsidie mogelijk tot een maximum van € 5000,00 door het indienen van een activiteitenplan. Voorstel op papier wordt rondgedeeld en toegelicht. Alle middelen zijn ook beschikbaar voor alle aangesloten leden.

De vergadering merkt op dat er een duidelijker onderscheid moet komen tussen de eigen activiteiten van het Erfgoedplatform en de deelname van het Platform aan de activiteiten van eigen leden en andere organisaties. Verder worden er aanvullingen voorgesteld zoals een reservering voor een toekomstig publiciteitsfonds.

Er is ook enige discussie over de interesse van de huidige leden van het Erfgoedplatform om lid te blijven.

8. Open Monumentendagen 2012

Zie Nieuwsbrief nr. 8 - 2012, pag. 2 (links onderaan)

George Derks licht samenstelling en werkwijze van de OMD-commissie toe en nodigt iedereen uit om ideeën aan te dragen. Het programma voor 8-9 september 2012 staat al vast en er wordt vooral naar gestreefd om de jeugd te interesseren.

Volgend jaar zal het conceptprogramma bijtijds aan de leden van het Erfgoedplatform bekend gemaakt worden.

9. Betrokkenheid aangesloten erfgoedinstanties

In de beleving van het Coordinatieteam schiet de betrokkenheid van de aangesloten instanties tekort. Als voorbeelden worden genoemd:

- Matige medewerking aan de inventarisatie van erfgoed
- Matig gebruik van de erfgoedkalender op de website www.erfgoedheumen.nl
- Beperkte vertegenwoordiging in de algemene vergadering

Uit de discussie wordt geconcludeerd dat meer tijd nodig is om elkaar te leren kennen en samenwerking tot stand te brengen. De betrokkenheid zal verder groeien.

¹ Aangeboden aan de gemeente Heumen op 6 augustus j.l.

10. Erfgoedoverleg Maas en Waal: Land van Heerlijkheden

In het kader van de Maas en Waal Cultuur Express kunnen er extra activiteiten door erfgoedinstellingen in het land van Maas en Waal worden ontwikkeld. Als de provinciale subsidie wordt toegekend kunnen in 2012 en 2013 op talrijke plaatsen in het Land van Maas en Waal activiteiten plaatsvinden die worden georganiseerd door plaatselijke erfgoedinstellingen. De projectleider Willeke Guelen geeft een toelichting bij het project en roept de Heumense instellingen op voorstellen in te dienen. Een commissie van 2 personen zal de ingediende projecten beoordelen. Alles is na te lezen op www.cultuurexpres.nl. Zij constateert dat de erfgoedinstellingen in de

regio meestal te bescheiden zijn als het gaat om het aanvragen van subsidies.

Loes Weber wijst er op dat erfgoedinstellingen behoefte hebben aan ondersteuning bij het opzetten van websites.

11. Rondvraag en sluiting

De datum voor de najaarsvergadering van 2012 zal nog later worden vastgesteld, maar in ieder geval na 5 november.

Mbt agendapunt 2 en 3 van 4 februari Afspraken bijeenkomst 18 juni 2012

- Vertegenwoordiger van Gilden en Wijk- en dorpsraden in Coördinatieteam (Theo Noy)
- Conceptreglement opstellen (Coördinatieteam).

Mbt agendapunt 5 van 4 februari

Aanvraag startsubsidie Gemeente Heumen

Medio oktober werd een aanvraag voor een startsubsidie ingediend bij de gemeente. Dat gebeurde nadat een oriënterend gesprek had plaatsgevonden met de wethouders H. van den Berg en E. de Swart. De aanvraag bestond uit het activiteitenplan 2012-2013 en een begroting en dekkingsplan 2012-2013. Op een totale begroting van E 4.820 werd een gemeentelijke subsidie gevraagd van E 3.380.

Activiteitenplan 2012-2013

Eigen activiteiten:

- Plenaire ledenvergaderingen en lezingen van het Erfgoedplatform;
- Erfgoeddag van de gemeente Heumen in voorjaar 2013; verder uitwerken aan de hand van voorstellen van Walter Elemans
- In het kader van de regionale samenwerking met vergelijkbare instellingen in het Land van Maas en Waal en in het Rijk van Nijmegen;
- PR-en marketingactiviteiten
- Opstart Canon van Heumen (voorstel Liesbeth Tonckens-Gelders Erfgoed): een historisch chronologische opbouw van het 'verhaal' van Heumen door de eeuwen heen, met daarbij aandacht voor zowel landschap, als politiek, sociaal, kunst en monumenten en helden van Heumen
- Tentoonstellingen² en andere publieksactiviteiten.

Deelname aan activiteiten van anderen:

- Open Molendag;
- Open Gelderse Museum dag;
- Interne en externe activiteiten van de leden van het Erfgoedplatform, zoals de oogstdagen van De Garstkamp en de Fair van Bos en Kuil;
- Bij officiële openingen, zoals die van de Keersluis en De Buurderij;
- Maas & Waal Cultuur Express
- Inventarisatie waardevolle bomen i.s.m. de gemeente Heumen

² Bijvoorbeeld: Cisterciënzers in het Nederrijn-Maasgebied vanaf 1123, november 2012, bibliotheek Malden. Nieuwsbrief nr. 9 - januari 2013

- Inventarisatie rood en groen erfgoed t.b.v. bestemmingsplannen en erfgoedbeleidsplan i.s.m. de gemeente Heumen

Middelen:

- Een folder, A4-formaat, in 3-en gevouwen en in kleur; oplage 750 exemplaren;
- Banner (2 x) van 4 meter lengte om op te hangen;
- Banner (staand) op inklapbare standaard;
- Borden voor het plaatsen van posters (10x);
- Persmappen van karton; 250 ex.;
- Tent (marktkraam) en zeildoek;
- Laptop, DVD speler en flatscreen TV
- Erfgoed dag van de gemeente Heumen;
- Publiciteitsfonds ter reservering van toekomstige PR-acties
- Opstarten van Canon van Heumen met advies van Gelders Erfgoed

Begroting en Dekkingsplan 2012-2013

Folder	* € 120
Banner (hangend)	* € 160
Banner (staand)	* € 250
Posterborden (10x)	* € 500
Marktkraam (3 x 3 m.)	* € 200
Laptop+ dvd speler + flatscreen tv	□ € 1440
Erfgoed dag	* € 500
Tentoonstelling Cisterciënzers	* € 150
Publiciteitsfonds	* € 1000
Opstarten Canon	* € 500
Totaal:	<u>€ 4820</u>

Dekking

Inbreng uren Erfgoedplatform	uren
Inbreng uren aangesloten instellingen Gemeente Heumen ³	uren € 3380
Rabo Fonds, Oranjefonds e.d. ⁴	€ 1440
Totaal	<u>€ 4820</u>

Kapitalisatie inbreng uren Erfgoedplatform⁵

- Coördinatieteam 6x12; 4x20;	152 uur	€3800
- Regionaal overleg 3x5	15	€375
- Deelname conferenties 1x2x8	16	€400
- Presentatie 2x20	40	€1000
- Werkgroep Rood Erfgoed ⁶	162	€4050
- Werkgroep Groen Erfgoed	148	€3700

³ Aanvraag gemeente Heumen

⁴ Nog in te dienen

⁵ Aantal geschatte uren x €25 (uurtarief 1/3 professioneel tarief €75)

⁶ De Werkgroepen Rood en Groen Erfgoed zijn ingesteld om erfgoed te inventariseren, fotograferen, beschrijven en te rapporteren aan de Gemeente Heumen t.b.v. actualisering bestemmingsplannen en de erfgoednota.

Kapitalisatie inbreng uren aangesloten instellingen

– Bijeenkomsten platform 2x10x3; 60 uur €1500

Totaal €14.825

Toekenning subsidie

Per brief dd 19 november zijn wij geïnformeerd over het besluit van B & W van 13 november om het Erfgoedplatform een eenmalige subsidie van E 1.500 toe te kennen. De toelichting bij het besluit luidt als volgt:

"De gemeente juicht het ontstaan toe van een overkoepeling van de erfgoedinitiatieven in onze gemeente. Dat wil niet zeggen dat u daarmee automatisch aanspraak kunt maken op financiële ondersteuning. In het nieuwe gemeentelijke subsidiebeleid is veel sterker de nadruk komen te liggen op de eigen verantwoordelijkheid van maatschappelijke initiatieven, ook voor hun financiën. De mogelijkheden van de gemeente zijn veel beperkter dan een aantal jaren geleden. De subsidie is dan ook lager dan door u gevraagd en heeft een eenmalig karakter. In het betreffende B&W-advies is uitvoerig toegelicht, waarom u deze subsidie is verleend. Dit advies is bijgevoegd bij deze brief. Kortheidshalve verwijzen wij u hier naar deze toelichting. Doordat het college wel rekening heeft willen houden met de lasten onderzoeksactiviteiten waar de gemeente zelf direct profijt van heeft, is besloten tot een hogere subsidie dan in het advies⁷ staat.

Deze subsidie is direct vastgesteld en wordt dus niet meer met u afgerekend."

Mbt agendapunt 4 van 4 februari Bestemmingsplannen en erfgoed

Geactualiseerde bestemmingsplannen van de kernen Nederasselt, Overasselt, Heumen en Molenhoek zijn in voorbereiding. De werkgroepen Rood en Groen hebben de noodzakelijke informatie aangeleverd. Ze krijgen gelegenheid om de concept-bestemmingsplannen te beoordelen.

Mbt agendapunt 4 van 4 februari Gemeentelijke startnotitie en erfgoednota

De startnotitie is op 29 november behandeld in de Commissie Grondgebied en op 20 december door de gemeenteraad goedgekeurd. De notitie is tot stand gekomen in samenspraak met Gelders Erfgoed, Gelders Genootschap en het Erfgoedplatform.

Momenteel wordt met regiogemeenten gewerkt aan een cultuurhistorische waardekaart en de voorbereiding van erfgoedbeleid. Dit worden belangrijke onderdelen van de toekomstige Erfgoednota. Deze wordt in 2013 door de gemeenteraad vastgesteld.

Mbt agendapunt 5 van 4 februari Werkgroep Groen/Landschappelijk Erfgoed

De werkgroep bestaat uit Harrie Joosten, Anneke Meijsen, Cees Elsten en Jan Paul Bevoort.

Anneke Meijsen brengt op 4 februari verslag uit.

Mbt agendapunt 5 van 4 februari Werkgroep Rood Erfgoed

Deze werkgroep bestaat uit Ben Boersema, Petra Thijssen, Geert Oldenmenger, Piet van Casteren, Ben Arts en George Derks.

Petra Thijssen brengt op 4 februari verslag uit.

Mbt agendapunt 6 van 4 februari Nieuwe Werkgroepen?

De bestaande werkgroepen Rood en Groen bestrijken niet het hele terrein van het erfgoed. De onderdelen archeologie en immaterieel erfgoed krijgen nog niet de aandacht. Het coördinatieteam stelt daarom voor werkgroepen in te stellen voor deze deelgebieden.

⁷ Ambtelijk advies: E 500

Archeologie:

Ook de gemeente Heumen kent een heel aantal archeologische vindplaatsen. Van oude nederzettingen, begraafplaatsen, kapellen, militaire versterkingen, nijverheid e.d.

Sommigen kennen natuurlijk wel de grafheuvels in de Hatertse Vennen of de restanten van het Kroonwerk Coehoorn.

Een overzicht is o.a. terug te vinden in een rapport dat in 2007 in opdracht van de gemeente Heumen is gemaakt. RAAP Archeologisch Adviesbureau heeft toen een archeologische verwachtingskaart met adviezen vervaardigd. Dit rapport is te vinden op de gemeente site www.heumen.nl onder Heumen in kaart> Bestemmingsplannen> Archeologie (RAAP rapport 1216) of via deze [link](#).

Binnenkort wordt dit rapport nog weer geactualiseerd.

Wie sluit zich bij de werkgroep?

Immaterieel erfgoed:

Ook verhalen, tradities, folklore maken onderdeel uit van ons erfgoed. Oude veldnamen, liedjes. En de weerslag daarvan op foto's en in films. Ook dat willen we verzamelen. Wie vindt dat ook leuk en nuttig en wil daarmee aan de slag?

Verdere toelichting tijdens de vergadering op 4 februari.

Mbt agendapunt 7 van 4 februari

Open Monumentendagen 2012

Hieronder volgt het verslag van de hand van George Derks:

Zoals andere jaren hebben we samengewerkt met Marishuis Heumen en Diervoort Wijchen.

De werkgroep heeft samen met het Agrarisch Museum de gehele organisatie gerealiseerd.

We doen dit volgend jaar zo niet meer om andere partijen te laten meeliften.

Zoals bekend hadden we op drie adressen activiteiten. Er was tevens een fietsroute tussen de drie adressen. Het bezoekersaantal/deelnemers fietsroute was goed: Museum de Garstkamp 82, Marishuis Heumen 59, en Kaasboerderij Diervoort 68.

Met huifkar van Diervoort naar Koortsboom/ Ruine ca. 50 personen. Totaal dus 259 personen waarvan ca. 60 kinderen.

Kortom een geslaagde monumentendag voor 2012 in gem. Heumen.

George Derks

Mbt agendapunt 7 van 4 februari

Open Monumentendagen 2013

Het landelijke thema in 2013 is Macht en Pracht. De OMD zijn op 14 en 15 september.

Op de website www.openmonumentendag.nl staat de volgende toelichting:

Bij Macht & Pracht zal aandacht zijn voor verschillende soorten macht, en de pracht die daar in Nederland uit voortkwam, en ons nog steeds omringt. Te denken valt bijvoorbeeld aan politieke macht, economische macht, rechterlijke macht of kerkelijke macht. De rijkdom, schoonheid en grootsheid die macht kon voortbrengen is overal om ons heen in gebouwen terug te vinden: kastelen en paleizen, grachtenpanden en patriciershuizen of buitenplaatsen en landgoederen. Maar denk ook aan de grootsheid en luister van de gebouwen die de verschillende kerkgenootschappen voortbrachten, of de rijk gedecoreerde handels- en kantoorgebouwen en de gebouwen van rechtspraak en openbaar bestuur.

Een grote diversiteit aan monumenten van Macht & Pracht zal op Open Monumentendag 2013 toegankelijk zijn. De verbinding met Europa zal daarin extra aandacht krijgen. In 2013 zal de Vrede van Utrecht herdacht worden - waarbij 300 jaar geleden aan de onderhandelingstafel een einde gemaakt werd aan een reeks van oorlogen in Europa - evenals de viering van 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden. Beide herdenkingen waren aanleiding om te kiezen voor Macht & Pracht op de 27^e Open Monumentendag.

Mbt agendapunt 7 van 4 februari

Erfgoeddag 2013

De gemeente wil samen met het Erfgoedplatform meer bekendheid geven aan ons erfgoed. Daarom is besloten in 2013 een erfgoeddag te organiseren. Over het programma wordt verder overlegd. Te denken

valt aan de openstelling van een aantal gemeentelijke en particuliere monumenten, een foto expositie, een fair waar alle erfgoedinstellingen zich kunnen presenteren en andere mogelijkheden.

Het coördinatieteam stelt voor om de erfgoeddag en de Open Monumenten Dag samen te laten vallen.

Noteert u alvast 14 en 15 september in uw agenda.

Mbt agendapunt 9 van 4 februari Erfgoedoverleg Maas en Waal: Land van de Heerlijkheden

In het Bezoekerscentrum in Leur hield Drs Bert Thissen van het gemeentearchief in Kleve op 12 december een lezing over "Aankoopbeleid en Grondbezit Klooster Graefenthal in de Middeleeuwen, met name Oostelijk Rivierengebied". Het Erfgoedplatform was ruim vertegenwoordigd.

Mbt agendapunt 10 van 4 februari Maas & Waal CultuurExpress

Nu de provinciale subsidie is toegekend kan de organisatie van deze erfgoedmanifestatie beginnen. Ook het Erfgoedplatform is gevraagd met een project deel te nemen. Alle instellingen van het Erfgoedplatform hebben een oproep gekregen om voorstellen in te dienen. Deze zullen op 4 februari worden besproken.

Tentoonstelling Cisterciënzers in het Land van Maas en Waal

Op maandag 29 oktober werd de tentoonstelling in de bibliotheek van Malden feestelijk geopend in aanwezigheid van een 40-tal gasten. Harrie Joosten trad op als ceremoniemeester. Welkomstwoorden werden gesproken door Jacques Pouwels van de St.

Heemkunde Malden en Ben Boersema namens het Erfgoedplatform. Burgemeester Paul Mengde opende de tentoonstelling, waarna Wim Kattenberg, historicus uit Wijchen in een boeiende lezing het thema van de tentoonstelling toelichtte.

De tentoonstelling bestaat uit panelen met illustraties en tekst. En een videofilm die is gemaakt door het Erfgoedstudiehuis Land van de Heerlijkheden te Leur. In de bibliotheek van Malden werd daar nog een aantal bijzondere voorwerpen die verband houden met de Cisterciënzers aan toegevoegd. We prijzen ons gelukkig met de vele voorwerpen die in bruikleen zijn afgestaan door het klooster Graefenthal, het Cisterciënzers klooster Lilbosch te Echt, 't Uiversnest in Deest en de parochiekerk St. Antonius Abt te Malden. Museum de Stratemakerstoren in Nijmegen stelde panelen beschikbaar. Maar bovenal moet de hulp en gastvrijheid van de Bibliotheek in Malden geprezen worden, waar de tentoonstelling drie weken mocht staan en vele bezoekers trok.

Colofon:

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Erfgoedplatform Gemeente Heumen

Website www.erfgoedheumen.nl

Correspondentie:

Harrie Joosten

T 024-6221644

E harrie.f.p.joosten@freeler.nl

Ben Boersema

T 024-3580672

E b.r.c.a.boersema@hetnet.nl

Petra Thijssen

T 024-3582893

E f2hfthijssen@hetnet.nl

Anneke Meijssen

T 024-3656147

E ameijssen@planet.nl

Loes Weber, webmaster

E loes.weber@gmail.com